

תת"ע 5414/06/17 - מדינת ישראל נגד עלי ח'ליל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 5414-06-17 מדינת ישראל נ' ח'ליל

בפני כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
מאשימה מדינת ישראל
באמצעות עו"ד ליאור דוד
נגד
נאשם עלי ח'ליל
באמצעות עו"ד אדל דדון

החלטה

1. הונחה לפני בקשה להורות למאשימה לתקן את עמדתה העונשית, כך שלא תעתור לעונש מאסר, או, לחלופין, לאפשר לנאשם לחזור בו מהודייתו ולקבוע את התיק לשמיעת ראיות.

2. בתיק זה הוגש כתב אישום נגד הנאשם, ביום 12.6.17, בגין **עבירות של נהיגה ברכב כשתוקף רישיון הנהיגה פקע ביום 30.1.11, וחלפו למעלה משנתיים מיום פקיעתו, אי ציות לאות שוטר במדים ונהיגה ללא תעודת ביטוח תקפה.**

3. ביום 10.3.19, לאחר 3 דיונים שנדחו, על פי בקשת הסנגור, הורשע הנאשם בהתבסס על הודאתו. ביום 7.7.19 נשמעו טיעוני המאשימה לעונש, והמאשימה עתרה, בין היתר, לעונש מאסר, מאחורי סורג ובריח. נוכח עתירת המאשימה למאסר, ביקשה ההגנה לטעון לעניין זה, והוגשה הבקשה המונחת לפני כעת.

4. בבקשה נטען שהנאשם הודה בכתב האישום, ללא הסדר, בהסתמך על מתחם העונש ההולם בהליכים דומים, ולאחר שהוציא רישיון נהיגה. להפתעתו, עותרת, כעת, המאשימה למאסר בפועל, מאחורי סורג ובריח. לנאשם, צוין, לא נמסרה כל הודעה מוקדמת על כך והמאשימה עתרה, לכך לראשונה, בשלב הטיעונים לעונש. לשיטת ההגנה, לא נתגלו נסיבות חדשות, שלא היו ידועות למאשימה בעת הגשת כתב האישום, כך שלא הייתה לה סיבה ממשית לטעון למאסר בפועל, בשלב זה. נוכח האמור, ועל פי סעיף 15א לחוק סדר הדין הפלילי, עתרה הסנגורית להורות למאשימה לשנות מעמדתה העונשית, כך שלא תכלול מאסר בפועל. לחלופין, עתרה לתת למבקש לחזור בו מהודאתו, נוכח שינוי במאזן השיקולים.

צוין שעל פי סעיף 15א(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] השתמ"ב-1982, אם תובע סבור שקיימת אפשרות שיבקש מבית המשפט להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל, אם יורשע, עליו להודיע על כך לבית המשפט, במועד הגשת כתב האישום, או במועד אחר, שלפני תחילת המשפט.

בעניינו, נטען, המאשימה לא עתרה לעונש מאסר לא בשלב של הגשת כתב האישום, שכן הדבר לא צוין בכתב האישום, ולא במועד אחר שלפני תחילת המשפט, וטרם השיב המבקש לכתב האישום. צוין שהתקיימו מספר דיונים טרם תחילת המשפט, והמאשימה לא עתרה בהם לעונש מאסר. בשלב הטיעונים לעונש, לאחר שהנאשם הודה והורשע, עתרה המאשימה למאסר בפועל. הוטעם שכל הנראה העתירה למאסר התבססה על סעיף 15א(ב) לחסד"פ, שקובע, שאם לא מסר התובע הודעה בעניין עונש מאסר, לפני תחילת המשפט, וסבר לאחר תחילת המשפט, שהתגלו נסיבות חדשות, או טעמים אחרים המצדיקים זאת, יודיע על כך לבית המשפט ולנאשם בהזדמנות הראשונה.

בעניינו, נטען, לא נתגלו עובדות חדשות ולא נתקיימו טעמים אחרים המצדיקים עתירה לעונש מאסר.

לא זו אף זו, צוין שהמבקש עלה על דרך המלך, וחידש את רישיון נהיגתו. צוין שגם אם קיים טעם חדש, הרי שהשלב בו עתרה המאשימה לעונש מאסר, הוא שלב הקרוב לסיום המשפט, ומכאן שהיא נעדרת סמכות חוקית לעשות כן. צוין שעתירת המאשימה בשלב זה לעונש מאסר, יוצרת עיוות דין לנאשם, שכן הנאשם הודה באישומים, בהתבסס על כך שהמאשימה לא תעתור לעונש מאסר.

לשיטת המאשימה יש לדחות את הבקשה. נטען כי ביום 9.4.17 ניתנה לנאשם הזמנה לדין בה צוינה האפשרות, שאם יורשע בדין, הוא צפוי לעונש הקבוע בסעיף 62 לפקודת התעבורה, היינו, מאסר. על ב"כ הנאשם היה להבהיר לנאשם את ההשלכות הצפויות מהאישומים המיוחסים לו, כולל עונש מאסר בפועל. הנאשם, הוטעם, נטל אחריות על מעשיו, ואין מקום לטענה של חוסר כדאיות. זאת ועוד, עמדתה העונשית של המאשימה נמסרה בעל פה לב"כ הנאשם, על ידי המאשימה, בטרם חזר בו הנאשם מכפירתו.

צוין שתכלית הוראת סעיף 15א לחסד"פ היא מינוי סגור ציבורי לנאשם שאינו מיוצג. זאת ועוד, כשמדובר בנאשם מיוצג מתייתרת הוראת סעיף 15א שכל עניינה הוא מינוי סגור לנאשם. לעניין זה הפנתה התביעה לפסיקת בית המשפט העליון, שלפיה, הוראת הסעיף מטרתה מינוי סגור לנאשם שאינו מיוצג, במקרה שהתביעה עותרת למאסר. על כן, בנסיבות העניין, כשהנאשם מיוצג, לא הייתה המאשימה מחויבת להודיע על עמדתה העונשית למאסר.

הכרעה

5. הוראת סעיף 15א לחסד"פ, קובעת כלהלן:

- (א) (1) סבר תובע כי קיימת אפשרות שיבקש מבית המשפט להטיל על נאשם עונש מאסר בפועל אם יורשע, יודיע על כך התובע לבית המשפט במועד הגשת כתב האישום או במועד אחר לפני תחילת המשפט.**
- (2) מסר התובע לבית משפט הודעה כאמור בפסקה (1), יודיע על כך בית המשפט לנאשם ולסניגוריה הציבורית.**

נמצאו למדים שבכל עת, לפני תחילת המשפט, ראוי התובע להודיע לבית המשפט שקיימת אפשרות שיבקש להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל אם יורשע.

6. סעיף 15א(ג) מלמד שמטרת הסעיף היא מינוי סנגור לנאשם שהתביעה עותרת לגביו למאסר. לשון הסעיף:

(ג) מסר התובע הודעה לפי הוראות סעיף זה, ימונה לנאשם שאינו מיוצג, סניגור.

עיון בפסיקת בית המשפט העליון מעלה שבית המשפט אישר למאשימה לטעון לרכיב של מאסר בפועל, גם כשהודעת המאשימה לעתור לעונש מאסר בפועל, ניתנה בשלבים מתקדמים של המשפט. כך היה ברע"פ 8058/12 **חוסין אבו לבן נגד מדינת ישראל**, שם עתרה התביעה לעונש של מאסר, בשלב הטיעונים לעונש. כב' השופט א' רובינשטיין קבע לעניין זה:

"תכליתה של החובה הקבועה בסעיף היא בראש ובראשונה להבטיח את זכותו של נאשם לייצוג. תכלית זו נמדדת מן האיסור העקרוני הקבוע בסעיף 15ב', שלפיו "לא יטיל בית משפט עונש מאסר בפועל על נאשם שאינו מיוצג", ומסעיף 15א(ג) הקובע כי "מסר התובע הודעה לפי הוראות סעיף זה, ימונה לנאשם שאינו מיוצג, סניגור". כלומר, הדברים מתנקזים לשאלת הייצוג. ונזכיר כבר כאן, כי בענייננו היה המבקש מיוצג כדבעי לאורך כל הדרך".

עיננו הרואות שבנסיבות בהן הנאשם מיוצג, לאורך כל ההליך, לא מצא בית המשפט פגם בניהול ההליך או עיוות דין שנגרם למבקש, המצדיק התערבותו ואושרה החלטת בית המשפט המחוזי המאפשרת למאשימה הודעה מאוחרת על עתירה למאסר. כב' השופט רובינשטיין מציין שהמקרים בהם, בהודעת המאשימה לעתור למאסר, תגרם פגיעה בזכותו של הנאשם להליך הוגן, על אף שהנאשם מיוצג, נדירים.

ברע"פ 5184/15 **ילאו קניימר נגד מדינת ישראל**, חזר כב' השופט א' שהם על הלכה זו, שהדגש הוא שהנאשם היה מיוצג.

7. בענייננו, הנאשם היה מיוצג לאורך כל הדרך. זאת ועוד, בהזמנה לדיון צוינה אפשרות הטלת עונש מאסר על הנאשם.

ב"כ המאשימה ציינה את עמדתה העונשית, בשלב הטיעונים לעונש, לאחר שהנאשם הורשע, בהתבסס על הודאתו, וכאמור, על פי הפסיקה, כל עוד הנאשם מיוצג, אין כל פגם בכך.

יצוין שבעבירות המתוארות בכתב האישום, ידועה עמדת המאשימה, שלפיה, ככלל היא עותרת בהן לעונש של מאסר בפועל.

סבורני שבנסיבות אלה, בהן הנאשם מיוצג, כדבעי, מתחילת ההליך, והבקשה להטלת מאסר, הועלתה בהזמנה לדיון, ואחר כך, בשלב הטיעונים לעונש, ועמדת המאשימה בעבירות מעין אלה ידועה, לא נגרם לנאשם עיוות דין כלשהו ולא נפגמה זכותו להליך הוגן.

מכאן שבקשתו של ב"כ הנאשם שהמאשימה תתקן את עמדתה העונשית, למאסר בפועל, נדחית.

8. לעניין בקשת ההגנה לחזור בה מההודאה.

על פי סעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, בית המשפט רשאי להתיר חזרה מהודאה, בכל שלב משלבי המשפט, מנימוקים מיוחדים שירשמו.

בע"פ 5715/07 רנטו סבן נגד מדינת ישראל, קבע כב' בית המשפט העליון:

" סעיף 153(א) לחסד"פ מאפשר לנאשם לחזור בו מהודייתו, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו. ככלל, בתי המשפט מאפשרים לנאשם לחזור בו מהודייתו בנסיבות חריגות, כגון מקרים בהם הוכח כי הנאשם הודה שלא מרצונו החופשי, בכפיה או כאשר לא הבין את משמעותה של ההודאה".

לאחר שעיינתי בטיעוני ב"כ הנאשם, ובתגובת המאשימה, הרי שלא מצאתי נימוקים מיוחדים שיש בהם כדי לאפשר חזרתו של הנאשם מהודאתו.

הודאתו של הנאשם ניתנה מרצונו הטוב והחופשי, הנאשם היה מיוצג, הבין את משמעות הודאתו ושקל את השלכותיה. יתירה מכך, הדיונים בתיק נדחו 3 פעמים, לבקשת הסנגור, בין היתר, לצורך מיצוי משא ומתן עם המאשימה.

בנסיבות אלה לא מצאתי שקיימות נסיבות שיש בהן כדי להטיל ספק בכנות ההודאה.

לאור האמור, הבקשה נדחית.

כאמור בהחלטתי מיום 7.7.2019, טיעוני ההגנה ישמעו ביום 23.1.20 בשעה 11:00.

הסניגורית תוודא הופעת הנאשם לדיון הנ"ל.

5129371

54678313 המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ג' אב תשע"ט, 04 אוגוסט 2019, בהעדר הצדדים.